

De schrijftkens en hun klanken

Het eerste schrijftken levert nauwelijks moeilijkheden op. Het is de

A

In de woorden als **achte** 'acht', **al** 'al', **allienig** 'alleen', **arf** 'erf', **argens** 'ergens', **dadde** 'derde', **kladde** 'papieren zak', **pattie** 'sommige'.

Regel: **De kort klinkende a wordt dus met een a geschreven.**

Opm.: Soms wordt in woorden als **arf** en **nargens** een lange *aa* gezegd. Die woorden worden toch met één **a** geschreven. In andere gevallen wordt de lang klinkende *a* met **aa** geschreven. Maar wel volgen we het Nederlands door één enkel *a*-teken te schrijven als het om een open lettergreep gaat. Dus wordt

AA

geschreven in woorden als **aachter** 'achter', **aander** 'ander' **aarm** 'arm', **baand** 'band', **daansen** 'dansen', **draank** 'drank', **kaanfer** 'kampfer', **naacht** 'nacht', **paantien** 'schoteltje', **zwaarm** 'zwerf', **baarm** 'berf', maar wordt een enkel teken gespeld in:

banen (meervoud van **baand** 'banden'), (in de) **gaten** '(in de) gaten', **belanen** 'belanden', **hanen** (meervoud van **haand** 'hand'), **pake** 'grootvader', **segare** 'sigaar'.

Regel: **De 'lange a' schrijven we dubbel, maar in open lettergrepen enkel.**

Aan de klank die uitgedrukt wordt met het volgende schrijftken, wordt het Stellingwerfs vaak herkend. Als grapje wordt er dan ook wel gezegd dat de Stellingwerfer *et waeter tegen de glaezen klaetert dat et daevert*, oftewel 'dat het water tegen de glazen (van de ramen) klatert dat het daverf'. Inderdaad, het gaat dus om de

AE

In woorden als **iesbaene** 'baan', **klaeteren** 'klateren', **waeter** 'water' en.... **daenken** 'denken'. Zo gek of bijzonder is die klank nu ook weer niet. Het gaat nl. om de klank als in het woord *militair*.

Regel: **De lange, heldere è-klank** (vgl. *militair*) schrijven we als *ae*.

Opm. In het leenwoord **militair** zelf schrijven we de *ae* niet. En dat doen we ook niet als je in het Stellingwerfs een *ae* voor een **r** hoort. In dat geval schrijven we **...eer**, dus volgens de regel 'uitspraak *ae* + **r**' levert geschreven **...eer** op. Zie voor meer hierover onder **EE**.

In het schrijftken **AE** staat volgens de Stellingwerfse gewoonte de **a** vooraan. Dat heeft als voordeel dat de lezer woorden met **ae** sneller herkent. (*Waeter* wordt zo sneller herkend als 'water' dan wanneer de *e* voorop zou komen.) Eveneens om die reden en door de traditie staat de **a** voorop in het volgende schrijftken:

AO

Dit teken komt voor in woorden als **aorig** 'aardig', **baord** 'baard', **daore** 'daar', **gaoren** 'garen', **haoke** 'haak', **haost** 'haast', **jaor** 'jaar', **klaor** 'klaor', **taofel** 'tafel', en **naor** 'naar'.

Regel: **De lange, heldere ò-klank** (vgl. Rhône) **wordt als ao geschreven**.

Opm. Sommige leenwoorden, zoals **roze** 'roze', passen we niet aan.

De tweeklank

AU

vinden we o.a. in **blauw** 'blauw', **flauw** 'flauw' en **kauwen** 'kauwen'.

Regel: **De au schrijven we in woorden waarin het Nederlands ook de au kent; voor het overige gebruiken we ou**.

Het schrijfteken

E

Vinden we in woorden als **geld** 'geld', **hebben** 'hebben', **mem** 'moeder', **recht** 'recht', **vessien** 'vestje', en **penne** 'pen'. In deze voorbeelden gaat het om de weergave van de korte, heldere *e*, zoals ook het Nederlands die kent in 'geld', 'hebben', 'bed' enz.

Regel: **De korte, heldere e wordt als e geschreven**.

Maar in andere gevallen geeft de **e** vaak een doffe 'u'-klank aan (de 'schwa'), namelijk in woorden als **banaan** 'banaan', **besluit** 'besluit', **redies** 'radijs'. Dat is dus op onbeklemtoonde plaatsen in woorden waar je de heldere, volle klinker ook in het Nederlands soms niet meer hoort. (Vergelijk *banaan*, *vekaansie* en *Amerike* met het Nederlandse 'banaan', 'vakantie' en 'Amerika'.) De schwa schrijf je in bijna alle gevallen als **e** op plaatsen waar je die, vanuit het Nederlands gedacht, zou verwachten, zoals bijv. in **te schaande** 'te schande' en in **huppelen** 'huppelen'.

De heel algemene woorden **de** 'de', **et** 'het' en **een** 'een' gaan ook met een **e**, dus zoals in het Nederlands. Het woordje **et** wordt nogal eens als **'t** geschreven; **een** zie je ook wel eens als **'n** weergegeven, maar veel minder vaak dan dat **'t** voor **et** optreedt. Maar **de** wordt niet als ***d'** weergegeven.

In woorden van het type dat nu volgt, schrijven we de schwa zoals vanuit het Nederlands te verwachten is met **i**: **mennigte**, niet ***mennegte** 'menigte, hoeveelheid', **branige**, niet ***branegte** 'brandstof', **reddinge**, niet ***reddege** 'wat voor het gebruik nodig is', **hujjinge**, niet ***hujjege** 'hooitijd'. (Let op: -inge-woorden gaan dus met een **i**; soms spreekt men deze woorden in plaats van met een schwa met de **i** van 'pit' uit.)

De schwa komt ook in het Nederlands woorddeel '-lijk' voor. Dit woorddeel wordt in het Stellingwerf als **-lik** gespeld. Wij schrijven dus **kienderlik** 'kinderlijk', **feitelik** 'feitelijk' en niet ***kienderlek**, ***kienderlijk** of ***kienderluk**, en evenmin ***feitelek**, ***feitelijk** of ***feiteluk**.

Regel: **De korte, doffe, u-achtige klank** (vgl. *hokke*) **wordt als e of i geschreven, al naar gelang het Nederlands in overeenkomstige woorden e resp. i heeft. Maar i schrijven we ook in -lik, dus waar het Nederlands ij spelt. Ned. '-lijk' = Stellingwerfs -lik**.

Houden we de **i** van **pitte** 'pit' in de uitspraak lang aan, dan ontstaat de klank die we uitdrukken met het schrijffteken

EE

Dit teken gebruiken we in bijvoorbeeld **alderdeegst** 'zelfs', **bedstee** 'bedstee', **eerpel** 'aardappel', **eerst** 'eerst', **meerst** 'meerst', **geer** 'gaar', **mekeer** 'elkaar', **peer** 'paar', **reer** 'raar', **geweer** 'geweer', **gleensteren** 'glinsteren', **heerd** 'haard', **meenske** 'mens', **temeensen** 'tenminste', **weensken** 'wensen'.

Bij een open lettergreep gebruiken wij maar een enkel schrijffteken, vgl. **leven** 'leven', **teren** 'vouwen', **beren** 'beren', **beweren** 'bewaren'.

Regel: **Voor de dichte ee-klank gebruiken we de ee-klank, maar in een open lettergreep schrijven we de e.**

Opm. 1. In het grootste deel van de Stellingwerven komt de gesproken *ae* vòòr *r* niet voor, d.w.z. niet binnen woorden. In plaats daarvan wordt *ee* gezegd. Die wordt in geschreven Stellingwerfs steeds gebruikt, of men nu ...*eer* of ...*aer* zegt. We schrijven dus steeds **peer** 'paar', **mekeer** 'elkaar' enz. en niet **paer*, **mekaerenz.*, ook al is uitspraak van dit **peer**, **mekeer** verschillend. De uitspraak met *ae* voor *r* komt in het gebied westelijk van *Noordwoolde en Berkoop* voor. In de *Westhoek* van Weststellingwerf komt in plaats van de *ae* steeds de *aa* voor. (Die wordt, in geschreven Westhoeks, ook met *aa* weergegeven).

De **ee** voor **r** wordt in open lettergrepen met het enkele teken **e** geschreven, vgl. **veren** 'varen', **beweren** 'bewaren' en **mekere** 'elkaar'. Het maakt daarbij niet uit of men in die woorden, al naar gelang het gebied, een *ae* of *ee* zegt.

Opm. 2. In woorden als **gleensteren** 'glinsteren', **veenster** 'venster' **meensken** 'mensen' en **weensken** 'wensen' wordt de **ee** met een neusklink uitgesproken. Toch wordt gewoon **ee + n** geschreven. Ook wie in geval van de laatste drie woorden *ae + n* zegt (in het oosten van *Ooststellingwerf*) schrijft ...**een**...

Een algemene schrijffregel om te bepalen wanneer je

EI

spelt, is moeilijk te geven. In woorden waarin het Nederlands een 'ei' heeft, gebruikt het Stellingwerfs die ook. Dit teken komt voor in woorden als **klein** 'klein', **meid** 'meid', **reize** 'reis', **sleie** 'sleg, zware houten hamer om palen e.d. in de grond te slaan', **heiselik** 'vreselijk', **bescheid** 'bescheid', **eier** 'eieren', **greide** 'grasland', **heide** 'heide' en **heit** 'vader'.

In woorden die de oostelijke Stellingwerfers en de meeste Stellingwerfers bezuiden *De Lende* met een *ei* zeggen, wordt bijna altijd een **ei** geschreven. Voor de meeste oostelijke en zuidelijke Stellingwerfers (dus die aan de zuidkant van *De Lende*) is het klankverschil met **i'j** duidelijk. De **i'j** is voor hen een *i* in woorden als *pitte* 'pit' gevolgd door een *j*, de **ei** klinkt als in het Nederlands. Voor veel mensen noordelijk van *De Lende* in West-Stellingwerf, met name in en rondom *Wolvege*, is er gèèn klankverschil tussen *ei* en *i'j*. De woorden met *i'j* in dit gebied worden nl. door de plaatselijke klankontwikkeling tegenwoordig uitgesproken met *ij*. Als gevolg daarvan moeten dus de mensen die deze uitspraak hebben per woord onthouden of die een *i'j* of een *ei* in hun spelling hebben. Dus net zoals men voor het Nederland niet door de uitspraak kan weten of een woord met 'ij' of 'ei' wordt gespeld: ook in die taal moet men per woord leren of men 'ij' of 'ei' spelt. Zo ook moeten westelijke Stellingwerfers onthouden of ze *i'j* of *ei* moeten spellen. Soms steunt daarbij de uitspraak (met *i+j*) van de oostelijke of zuidelijke burens. En gelukkig helpt ook nu het Nederlands, al is dat niet bij alle woorden het geval. Zo wordt *heide* in het Nederlands met een 'ei' geschreven en dus ook in het verwante Stellingwerfse woord. En een woord als *wi'j* 'wij' wordt in het Nederlands met *ij* geschreven, en dus in het Stellingwerfs niet met *ei* maar met *i'j*.

Regel: **De ei schrijf je in woorden die in het Nederlands een ei hebben en in een aantal woorden die die taal niet heeft maar die door i'-zeggers ook met een ei uitgesproken worden.** (Zie ook bij i')

Als de u van **putte** 'put' wordt aangehouden, hoor je de

EU

Zoals die voorkomt in woorden als **deugen** 'deugen', **deupen** 'dopen', **dreuge** 'droog', **begreuten** 'begroten', **geleuven** 'geloven' **geute** 'goot', **keuken** 'keuken', **keuning** 'koning', **meugelijk** 'mogelijk', **meule** 'molen', **sleutel** 'sleutel'.

Regel: **De dichte, gesloten eu wordt als eu geschreven.**

Opm. Sommige woorden met **eu** worden oostelijk ook wel met *uu* uitgesproken. Ze worden bij voorkeur met **eu** geschreven. Men schrijft dus bijna altijd **dreuge** 'droog' i.p.v. *druge*, **heugen** i.p.v. *hugen*, **sleupen** 'sliepen' i.p.v. *slupen*. Uitzonderingen daarop zijn woorden met *uu* voor *r*, zoals **bruur** 'broer' en **ruren** 'roeren', die naast **breur** en **reuren** voorkomen in het geschreven Stellingwerfs.

De klinker in het Nederlandse 'vis' wordt in het Stellingwerfs net zo geschreven, dus als

I

De **i** zien we in woorden als **pitte** 'pit', **plicht** 'plicht', (ze) **zicht** '(ze) ziet'.

Regel: **De i wordt gebruikt net als in het Nederlands.**

Om. De **i** wordt ook gebruikt in het woorddeel **-lik**, dat in het Nederlands als '-lijk' wordt geschreven. We schrijven dus **belachelik** 'belachelijk'. Zie ook onder **E**. Vervolgens kennen we de

IE

In woorden als **algemien** 'algemeen', **altieten** 'altijd', **bakkien** 'bakje', **bieten** 'bijten', **bliede** 'blij', **doomnie** 'dominee', **ielestiek** 'elastiek', **klied** 'kleed', **piepen** 'piepen', **waorhied** 'waarheid', **iewigheid** 'eeuwigheid' en **ziepe** 'zeep'.

Regel: **We schrijven ie, of die nu kort** (in bijv. *bieten* 'bijten') **of lang** (bijv. in *ziepe* 'zeep') **wordt uitgesproken.**

Opm. In sommige woorden zeggen sommige mensen *ie* en anderen *uu*. Vaal hebben de *ie*-vormen de voorkeur, zoals in **piepe** 'pijp' (waarnaast **pupe**), en in **biebel** 'bijbel' (waarnaast **bubel**). Meestal schrijft men echter **vufe** 'vijf' en mider vaak **vieve**, zo ook zien we we eerder **vuuftien** dan het eveneens korrekte **vieftien**.

Opm. 2. Het Nederlands woorddeel '-heid' is in de Stellingwerfse schrijftaal **-hied**, ook al wordt wel eens –in het ene woord vaker dan in het andere- *-heid* gezegd. We schrijven dus **dudelihied** 'duidelijkheid', **gekhied** 'gekheid' enz.

Het volgende teken is de

I'J

In: **bi'j** 'bij (het voorzetsel)', **bi'je** 'bij (bep. insekt)', **dri'jen** 'draaien', **kni'je** 'knie', **li'jte** 'luwte', **mi'j** 'mij', **mi'jen** 'maaien', **ni'j** 'nieuw', **ni'jsend** 'daarnet', **ni'jsgierig** 'nieuwsgierig', **perti'j** 'partij', **riederi'je** 'paardrijderij', **schilderi'je** 'schilderij', **sni'j** 'sneeuw', **spi'jen** 'spugen, overgeven', **stri'jen** 'strooien', **vri'j** 'vrij', **wi'j** 'wij', **wi'jen**, 'waaien', **zi'j** 'zij', **zi'jen** 'zaaien'.

Regel: **De i (van pitte) met een j erachter wordt geschreven als i'j.**

Opm. De Stellingwerfers die een *ij* zeggen in de woorden die met *i'j* worden geschreven, hebben er niet zelden moeite mee om uit elkaar te houden wanneer ze in een woord *i'j* en wanneer ze *ei* moeten schrijven. (Zie ook wat hierover is opgemerkt bij de **ei**). Bij voortdurende twijfel kan men het best de hier gegeven voorbeelden zo veel mogelijk aanvullen met voorbeelden van 'betrouwbare schrijvers'.

Woorden in het Stellingwerfs die niet zo lang geleden uit het Nederlands zijn ontleend en waarin de *ij* door niemand als *i + j* wordt gezegd, worden met een **ij** geschreven, vergelijk dus **fijn, lijn**.

De

IJ

In een beperkt aantal leenwoorden wordt deze klank als **ij** geschreven.

De korte

O

vindt men in **bok** 'bok', **klokke** 'klok', **vodde** 'vod'. Men onderscheidt in het Stellingwerfs een doffe korte *o* (vgl. Nederlands 'dom, en bom') en een veel helderder *o*, die men in het Nederlands nog nauwelijks onderscheidt (denk hier aan de ouderwetse leesplank: 'hok' had een heldere *o*, 'bok' een doffe *o*). Het Stellingwerfs kent betekenis-onderscheiding door het verschil tussen de doffe en de heldere *o*. Beschouw de zinnen (*Een stok is een stok hooft* 'een stok is een stuk hout', *Zokke sokken wil ie zeker niet anhebben!* 'Zulke sokken wil jij zeker niet dragen'). In *een stok hooft* en in *zokke* zit een doffe o, de korte o van de andere woorden is helder.

Regel: **De heldere en de doffe (korte) o worden beide als o geschreven.**

Opm. zie ook **ö** hierna.

Als men de korte, doffe *o* aanhoudt hoort men de lange *oo*, geschreven

OO

Dit schrijfteken komt voor in o.m. **boom** 'boom', **brood** 'brood', **dood** 'dood', **doornie** 'dominee', **goorn** 'een stukje grond bij het huis, vaak door een boswal beschut', **groot** 'groot', **hooft** 'hout', **oold** 'oud', **oosten** 'oosten', **roof** 'kluwen', **schoolder** 'schouder'. In de open lettergrepen wordt maar één teken geschreven: **boge** 'boog', **bore** 'boor', **broden** 'broden', **kopen** 'kopen', **politiek** 'politiek', **schone** 'schoon', **zo** 'zo'.

Regel: **De dichte, lange oo wordt als oo geschreven, maar in open lettergrepen schrijf je één o.**

Opm. Ook al wordt **oo** in bijvoorbeeld **sloot** 'sloot', **dood** 'dood', **mooi** 'mooi', en **woord** aan het eind wat opener uitgesproken dan in **oold** 'oud', **doof** 'doof', enz., we schrijven toch **oo**.

De volgende klinker kan kort of lang klinken, maar we schrijven in alle gevallen steeds

OE

Dat gebeurt dus in woorden met een korte *oe*-klank: **boek** 'boek, buik', **doe** 'toen', **doeme** 'duim', **moes** 'muis', **schoele** 'school', en in woorden met een lange *oe*-klank: **boer** 'boer', **fesoen** 'fatsoen', **moes** 'boerenkool', **roet** 'roet', **schoeven** 'schuiven', **zoegen** 'zuigen'.

Regel: **De korte en de lange oe schrijven we als oe.**

De tweeklank **ou** (vgl. Ned. 'mouw', 'blauw') wordt als

OU

weergegeven in woorden als **bouw** 'bouw', **doukies** 'straks', **douwen** 'duwen', **touw** 'touw', **vrouw** 'vrouw'. In woorden die in het Nederlands een *au* hebben, schrijven wij **au**.

Regel: **We schrijven ou, daar waar ou gezegd wordt** (met een heldere *o*-klank aan het begin), **behalve bij woorden die in het Nederlands met een au worden geschreven.**

Opm. Zie ook bij **au** hierboven en bij **ow** hierna.

Een doffe *o* (uit bijv. **dom** 'dom') gevolgd door een *w*-achtige klank wordt weergegeven met de tekenkombinatie

OW

Die *ow* komt met name voor in de frequent gebruikte woorden **how** 'stop', **jow** 'jou en jouw' en **now** 'nu'.

Regel: **de ow schrijf je in de woorden how, jow en now.**

Opm. Bij een enkele spreker hoor je *ow*-klank wel eens als *ou*, maar die tekenkombinatie schrijven we in die gevallen niet, we spellen steeds **ow**.

Minder eenvoudig is het gesteld met de 'heldere, open u' Die schrijven we als

Ö

in bijv. **hi'j bödt** 'hij biedt', **dorp** 'dorp', **dösken** 'dorsen', **gröppe** 'greppel, mestgoot', **grös** 'gras', **körf** 'korf', **körps** 'korps', **hi'j lödt** 'hij luidt', **schölk** 'schort', **stölpe** '(stolp)boerderij', kaasstolp', **hi'j schöt** 'hij schiet', **hi'j verlöst** 'hij verliest'.

Regel: **Die is in dit geval niet goed te geven. Bij voortdurende twijfel kun je het best de gegeven voorbeelden aanvullen met ö-woorden die je bij 'betrouwbare schrijvers' ziet.**

Opm. In nogal wat dorpen wordt in woorden met een geschreven **ö** geen open heldere *u* (zo hoort men naast **gröppe** dus vaak *gruppe*) of een korte heldere *o* (naast **dorp** hoort men dus ook *dorp*). Omgekeerd schrijven we in sommige woorden waarin maar heel zelden een **ö** hoort zeggen, een *o*. We schrijven dus **schostien** en niet *schöstien* 'schoorsteen', en **troffen** en niet *tröffen*. Zo ook schrijven we **dust** 'dorst' en niet *döst*, en **bruds** 'broeds' en niet *bröds*.

In het Stellingwerfs kennen we natuurlijk ook de gewone

U

In de woorden als **bulte** 'bult', **bunder** 'bunder', **busse** 'bus', **brummel** 'braam', **gunteren** 'hunkeren', **hunni(n)g** 'honing', **hutte** 'hut', **muske** 'mus' en **nust** 'nest'.

Regel: **De u** (vgl. Ned. 'put') **schrijven we ook in het Stellingwerfs als u.**

Opm. 1. Zie ook onder de **ö**.

Opm. 2. We gebruikende **u** niet omde doffe *u*-klank te schrijven in **de** 'de', **et** 'het' en **een** 'een', ook niet in gevallen als **feitelijk**, **Munnikeburen**, **prachtig**, **reddinge**, en evenmin in woorden als **pastoorske** 'pastoor', **Amerike** 'Amerika', **vekaansie** 'vakantie', **ketoen** 'katoen' en **kepot** 'kapot'.

Zie voor deze kwestie ook de opmerkingen bij **E** en **I**.

De

UU

Treedt op in woorden als **buurman** 'buurman', **buurt** 'buurt', **buusdoek** 'zakdoek', **duur** 'duur', **duuster** 'duister', **gruun** 'groen', **huud** 'huid', **huus** 'huis', (*de*) **Kuunder** 'de revier Kuinder of Tjonger'. De *uu* klinkt kort in een woord als *duuster* (dus zoals in het Nederlandse 'minuut'), of lang, zoals in *gruun* en *duur* vlg. het Nederlandse 'duur'). In open lettergrepen gebruiken we maar één letterteken **u**, vgl. **buse** 'zal (in kleding)', **huken** 'hurken', **huzen** 'huizen', **kruderig** 'kruidrig', ook 'pittig' in figuurlijke zin, **luden** 'luiden', **sluten** 'sluiten' en **zuken** 'zoeken'.

Regel: **De uu-klank (kort of lang) wordt als uu geschreven, maar in open lettergrepen als u.**

Opm. In sommige woorden met een lange **uu**-klank wordt door sommigen zoiets als een *uui* gezegd, bijv. in **bugen** 'buigen', **huzen** 'huizen' en **zuken** 'zoeken'. In deze woorden schrijven we toch geen *uui*. Die tekenkombinatie wordt weer wel gebruikt in bepaalde andere woorden. Komen die ook in het Nederlands voor, dan zien we in die taal vaak een letterkombinatie 'oei', vgl. Stellingwerfs *muuite* met Nederlands 'moeite'.

De

UUI

Wordt geschreven in woorden als **bluuien** 'bloeien', **bruuien** 'broeien', **muilik** 'moeilijk', **muuite** 'moeite' **smuui** 'smeuig', lenig', **snuuien** 'snoeien'.

Regel: **Een vaste schrijfweg is niet goed te geven. Nogal wat woorden met oe(i) in het Nederlands hebben in het Stellingwerfs uui.**

Opm. 1. De uitspraak van deze woorden verschilt van plaats tot plaats. Het woordbeeld van de verschillende woorden moet worden onthouden. Bij aanhoudende twijfel is het aan te raden de hier gegeven voorbeelden aan te vullen met die woorden die je met **uui** gespeld ziet bij de 'betrouwbare schrijvers'.

Opm. 2. Zie ook de opmerking bij **uu**.

Ook in geval van de

UJ

treedt uitspraakverschil op. De **uj** staat voor de tweeklank gevormd door de *u* (van *putte* 'put' enz.) gevolgd door een *j*-achtige klank. De **uj** treedt o.m. op in de woorden **bujje** 'bui', **duj** 'dooi' **hujjen** 'hooien', en **hujjinge** 'hooitijd'.

Regel: **Een vaste regel is niet goed te geven. Verschillende woorden met ooi of ui in het Nederlands schrijven we met uj.**

Opm. De uitspraak van deze woorden verschilt van plaats tot plaats en soms van streek tot streek. Zo wordt **duj** 'dooi' ook wel uitgesproken als *duui*, maar meestal als *duj*. Omdat, zoals gezegd, een vaste regel niet goed te geven is, zullen de woordbeelden van de verschillende woorden per geval geleerd moeten worden. Bij aanhoudende twijfel is het aan te raden de hier gegeven voorbeelden aan te vullen met woorden die men **uj** gespeld ziet bij 'betrouwbare schrijvers'.

De

UI

Vind je in **Buil** (dorpsnaam voor Ned. Boyl), *een luien iene* 'een luitaard', **buisien** 'buisje, beaming voor een voor een bep. kledingstuk', **buisies** 'vriendjes', **duiten** 'duiten', **fluiten** 'fluiten', **kuieren** 'kuieren', **kuif** 'kuif', **ommesuiselen** 'lopen treuzelen', **ruilen** 'ruilen', **schuin** 'schuin', **spuiten** 'spuiten', **stuit** 'stuit', **trui** 'trui'.

Regel: *De ui schrijven we als in het Nederlands, behalve in bepaalde woorden waarin men in veel dorpen geen ui uitspreekt maar uj of uui (zie aldaar).*